

KS Folkevalgtprogram

27

Halden kommune 15.-16.januar 2024

Prosessveiledere:

Gunn Cecilie Ringdal

Gustav Weiberg-Aurdal

23

Dagens temaer

Dag 1

1. Kommunens samfunnsoppdrag
2. Å være folkevalgt
3. Samspillet mellom de folkevalgte

Pauser underveis. Lunsj kl. 12.15

Dagens temaer

Dag 2

4. Samspillet med administrasjonen

5. Dette er Halden kommune

6. Samspillet med lokalsamfunnet

Pauser underveis med en enkel lunsj.

Start 08.30 - Avslutning kl. 14.00.

Først og fremst;
Gratulerer med
valget!

23 ~ 27

Gå til [menti.com](https://www.menti.com) | og bruk koden 8906 8080

*Hva slags
forventninger har du til
disse dagene?*

Presentasjon fra talerstolen

Folkevalgte:

- Navn og parti
- Si en ting om deg selv som vil overraske forsamlingen
- Hva brenner jeg for? Hvorfor ble du folkevalgt?

Administrasjon:

- Navn og stilling
- Si en ting om deg selv som vil overraske forsamlingen
- Hvorfor søkte jeg jobb i kommunen?

Dette er kommunen

1

Kommunesektorens samfunnsoppdrag

[Link til filmen](#)

Kommunens oppgaver og roller

- Være en demokratisk aktør
- Yte offentlige tjenester
- Drive samfunnsutvikling
- Utøve myndighet

Arbeidsgiver for de ansatte

23 ~ 27

Foto: Shutterstock

Hva er egentlig kommunepolitikk?

- Ta stilling til kommunedirektørens forslag?
- Holde orden på administrasjonen?
- Gjennomføre nasjonale føringer?
- Drive sentralt bestemt partipolitikk?
- Gjøre det folket vil at jeg skal gjøre?
- Drive tjenesteyting?
- Utvikle lokalsamfunnet?
- Utøve lokalpolitisk skjønn?

23 ~ 27

Foto: KS

Utfordringer for kommunal sektor

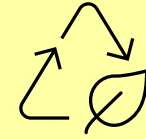
Mangel på kompetanse og arbeidskraft

Trangere økonomi krever tøffere prioriteringer

Demokratiet under press

Kort tid på å kutte klimautslipp og sikre naturmangfold

Økt helse- og omsorgsbehov

Digitaliseringsarbeidet er for lite samordnet

Flere står utenfor arbeids- og samfunnslivet

Økende risiko for kriser og uønskede hendelser

Kommuneplanen – et godt politisk styringsverktøy

- Overordnet og strategisk
- Veivalg og satsinger for kommunen
- Bør vedtas tidlig i perioden slik at vedtatt politikk kan realiseres
- Gir føringer for administrasjonen og andre planer
- Kobling til økonomiplanen

Kommuneplanen

- Vedtatt arealdelen 16.2.23 og samfunnsdelen 1.11.18
- Haldens kommunes visjon er:

Halden forberedt for omstilling.

- En attraktiv kommune basert på bærekraftig utvikling.

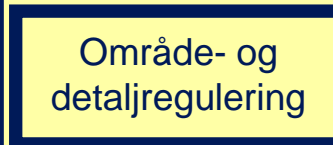

Sammenhengene i det kommunale plansystemet:

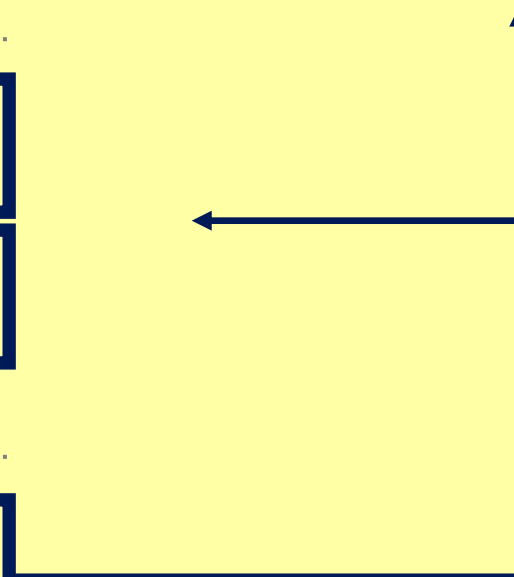
Strategisk

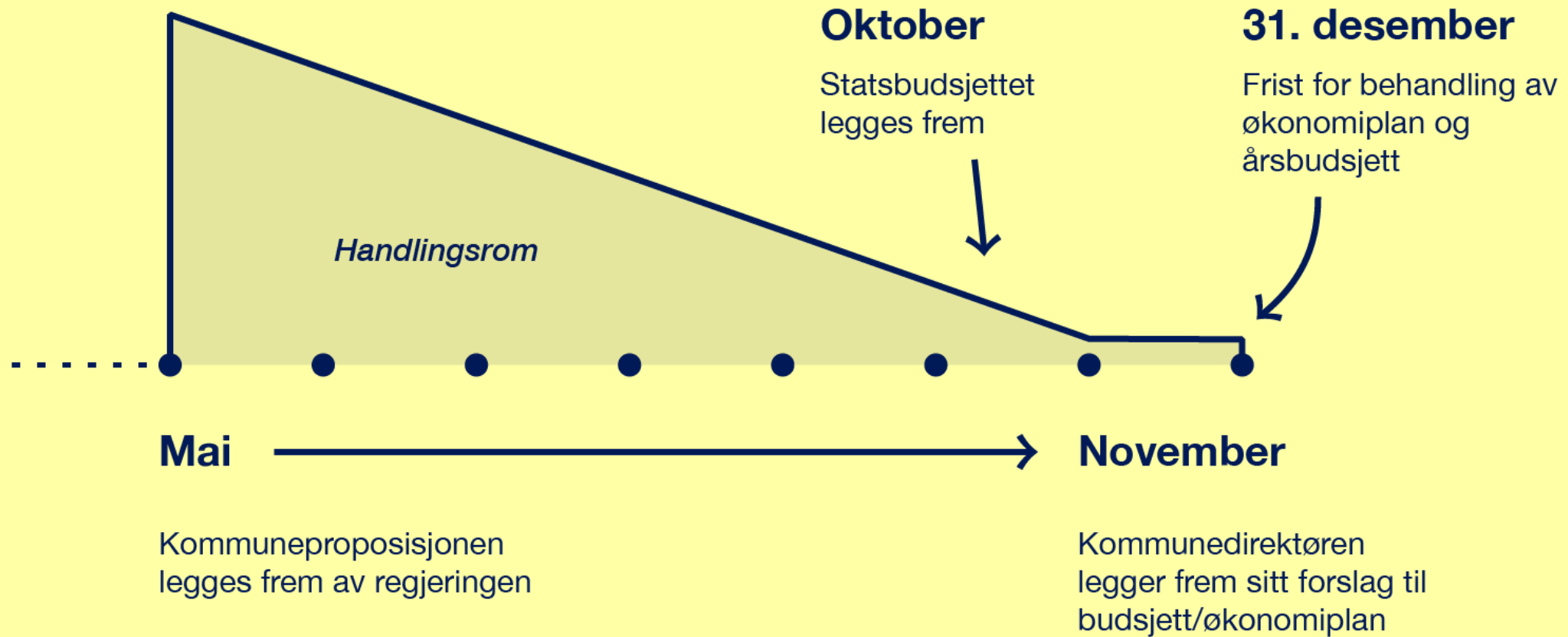
Strategisk utdyping
Delmål og tiltak

Prioritering

Handlingsrommet er størst når du starter tidlig

Frie inntekter

Skatteinntekter

(40 %)

Rammetilskudd

(32 %)

Bundne inntekter

**Egenbetalinger
og gebyrer**

(14 %)

**Øremerkede
tilskudd**

(6 %)

**I tillegg:
Momskompensasjon
Andre inntekter (renter og utbytte)**

Fra innbyggerne

Fra staten

23 ~ 27

Diskusjonsoppgave

Gruppearbeid på tvers:

Hva skal være politikk i vår kommune?

**Hva innebærer det å
være folkevalgt?**

2

De folkevalgtes roller

Ordførers rolle

- Kommunens fremste folkevalgte
- Ansvar for den politiske arenaen
 - Møteleder
 - Setter dagsorden for politisk arbeid
- Hovedkontakt til kommunedirektøren
- Kommunens ansikt utad, døråpner
- Kan få myndighet til å treffe vedtak i hastesaker og i ikke-prinsipielle saker
- Kan få myndighet til å opprette utvalg
- Har tale- og forslagsrett i alle folkevalgte organer unntatt kontrollutvalget
- I kontrollutvalget har ordfører kun møte- og talerett

23 ~ 27

Hvordan ta folkevalgt lederskap?

Ny som folkevalgt og ny i kommunestyret

Hvordan få en sak på dagsorden?

- Rette en forespørsel til lederen i møtet
 - Spørsmål
 - Interpellasjon
 - Muntlig spørretime
- Fremme alternative forslag til vedtak
- Kreve å få en sak på saklista, ekstra kommunestyremøte
- Verbalforslag til budsjettet
- Kommunestyret/utvalgene som politiske verksteder

23 ~ 27

Foto: Siv Dolmen

Diskusjonsoppgave

Folkevalgte:

1. Hva er de tre viktigste politiske sakene kommunestyret bør arbeide med de kommende fire årene?
2. Hvordan vil du få satt disse sakene på dagsorden – budsjett, spørsmål etc.?

Administrasjonen:

Hvordan kan vi legge til rette for at de folkevalgte kan ta lederskap?

- Bruk 2 min for dere selv
- Yngstemann er gruppeleder, sørger for «runden» og at dere blir enige om gruppas punkter
- Gruppeleder legger inn de tre punktene i menti
- Totalt tidsbruk: 15 minutter

Hva er de tre viktigste politiske sakene kommunestyret bør arbeide med de kommende fire årene?

Legg inn de tre sakene i [menti.com](https://www.menti.com)
/ kode 8906 8080

Hva er de tre viktigste politiske sakene kommunestyret bør arbeide med de kommende fire årene?

27 responses

23

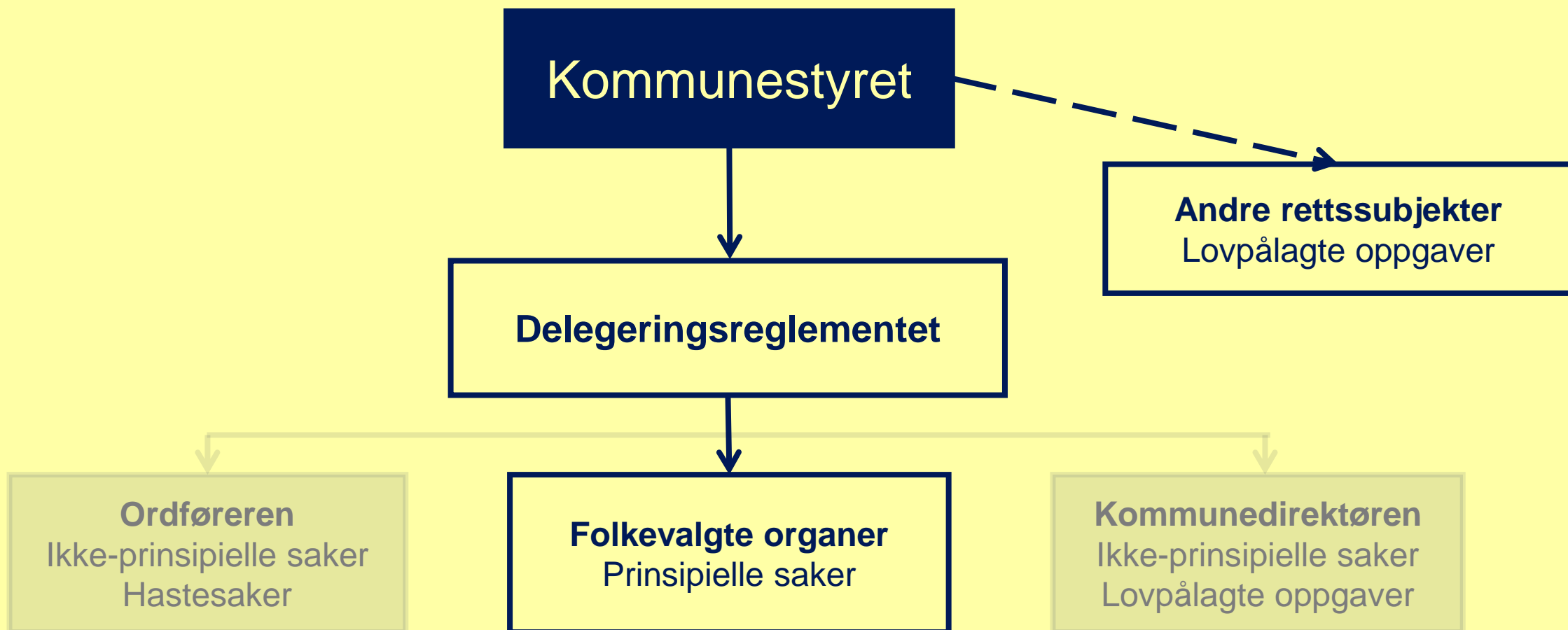

27

Pause

Delegering gir tydelige oppgaver og ansvar

Rødt eller grønt lys?

Del 1

En stor bedrift i kommunen feirer jubileum og inviterer samarbeidspartnere/kontakter til festmiddag bekostet av bedriften. Bedriften inviterer også kommunens formannskap med ledsagere til middagen. Ordfører, varaordfører og flere andre takker ja til invitasjonen.

Er det greit eller ikke greit?

Rødt eller grønt lys?

Del 1

En stor bedrift i kommunen feirer jubileum og inviterer samarbeidspartnere/kontakter til festmiddag bekostet av bedriften. Bedriften inviterer også kommunens formannskap med ledsagere til middagen. Ordfører, varaordfører og flere andre takker ja til invitasjonen.

Er det greit eller ikke greit?

Rødt eller grønt lys?

Del 2

Den samme jubilerende bedriften har også virksomhet i Oslo. Bedriften inviterer flere næringslivsledere i kommunen samt ordfører og varaordfører med på Oslo-tur med en times orientering om denne virksomheten og deretter landskamp i fotball på Ullevål stadion med middag i VIP-lokaler. Ordfører og varaordfører takker ja til invitasjonen, men betaler reisen selv.

Er det greit eller ikke greit?

Rødt eller grønt lys?

Del 3

Uka etter Oslo-turen får ordføreren en henvendelse om at den samme bedriften ønsker å sette opp et nytt bygg på en tomt som delvis er dyrkbar mark, noe som krever dispensasjon fra kommuneplanen, samt tillatelse til omdisponering etter jordloven. Ordføreren svarer at hun vil få i stand et møte mellom bedriften, administrasjonen og hun selv for å se på mulighetene.

Er det greit eller ikke greit?

Rødt eller grønt lys?

Del 1

En stor bedrift i kommunen feirer jubileum og inviterer samarbeidspartnere/kontakter til festmiddag bekostet av bedriften. Bedriften inviterer også kommunens formannskap med ledsagere til middagen. Ordfører, varaordfører og flere andre takker ja til invitasjonen.

Er det greit eller ikke greit?

Inhabilitet

- Det kan være fare for at du vil opptre partisk
- Det er av stor betydning at folk har tillit til at folkevalgte opptrer upartisk
- Beskytter den enkelte folkevalgte mot utilbørlig press utenfra
- Ikke noe bekvemmelighetsflagg

Habil eller inhabil: hvilke regler gjelder?

Forvaltningsloven

- Automatisk inhabil
 - Part i saken
 - Nært slektskap/familie
 - Verge/fullmektig
 - Leder, styremedlem, bedriftsforsamling
- Andre særegne forhold
 - Fordel, tap, ulempe for en selv eller nære/kjære

Kommuneloven

- Som ansatt forberedt eller truffet vedtak i en sak
 - Inhabil i behandling av saker og klager
 - Habil i behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi mv.
- Habil ved valg, fastsette godtgjøring ol.
- Fritak av personlige grunner

Hvordan håndtere habilitet?

- Medlemmet har selv plikt til å vurdere sin egen habilitet
- Organet selv som avgjør, den som skal vurderes kan forklare seg, men ikke delta i debatten eller avgjørelsen
- Avgjørelse kan være gjenstand for lovlighetskontroll
- Hva gjør dere i gruppens behandling av den samme saken?

Foto: Mostphotos

Hva er rett og galt?

- Etikk er læren om moral
- Hvordan **bør** en handle
- Sentrale begrepspar:
 - Rett og galt
 - Tillatelig og utillatelig
 - God og dårlig
- For oss i kommunal sektor;
 - Hvordan bør vi handle/opptre for å opprettholde tilliten

23 ~ 27

Foto: Shutterstock

Folkevalgt på sosiale medier

- Vi er folkevalgte hele døgnet – hva innebærer det?
- Hvordan omtaler du andre?
- Hvordan håndterer vi usakligheter mot andre folkevalgte?

Skjenketider

Endeleg har det skjedd!

Det har kome nye eigarar til ærverdige Sandvik hotell, som har lege brakk dei siste 10 åra. Dei nye eigarane ønskjer å utvida tilbodet til både innbyggjarane i Sandvik kommune og den store tilstrøyminga av hyttefolk og båtturistar.

Som ein del av utvidinga søkjer eigarane av hotellet om utvida skjenketider for hotellet. I Sandvik er det tett busetnad, og mange bebuarar i nærleiken vil bli ramma dersom hotellet utvidar skjenketida.

Skjenketider, forts

Eit av medlemmane i kommunestyret har også planar om å kjøpa nabotomta til hotellet. Denne tomta grensar til hotellet og avstanden til hotellets uteterrasse er berre 15 meter.

Er representanten som har planar om å kjøpa nabotomta habil til å vera med å behandla saka om utvida skjenketid til hotellet?

PAUSE TIL 15.10

Samspillet de folkevalgte imellom

3

Politisk kultur kan være så mangt

Foto: UK Parliament/Mark Duffy
[Lenke til filmen](#)

Foto: Peter Mydske/Stortinget

Hva skaper trivsel og motivasjon?

- Folkevalgte trives best dersom:
 - debatten er god
 - det er klare politiske skillelinjer
 - rollen som folkevalgt er klar
 - det er et godt samarbeidsklima
 - det er lett å sette dagsorden
 - vervet ikke er alt for tidkrevende
 - ... og de får utnyttet handlingsrommet

Hva kan påvirke kulturen i kommunestyret?

- Politisk klima
- Rolleklarhet
- Informasjon
- Ordfører/møtelederens rolle
- Saksbehandlingsregler i folkevalgte organer
- Politisk organisering
- Fysiske rammer

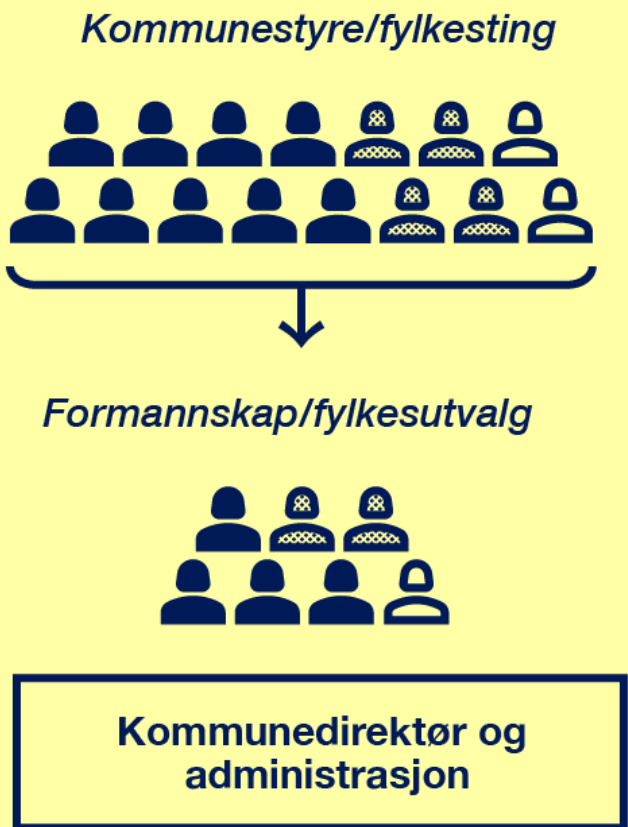
23 ~ 27

Foto: Siv Dolmen

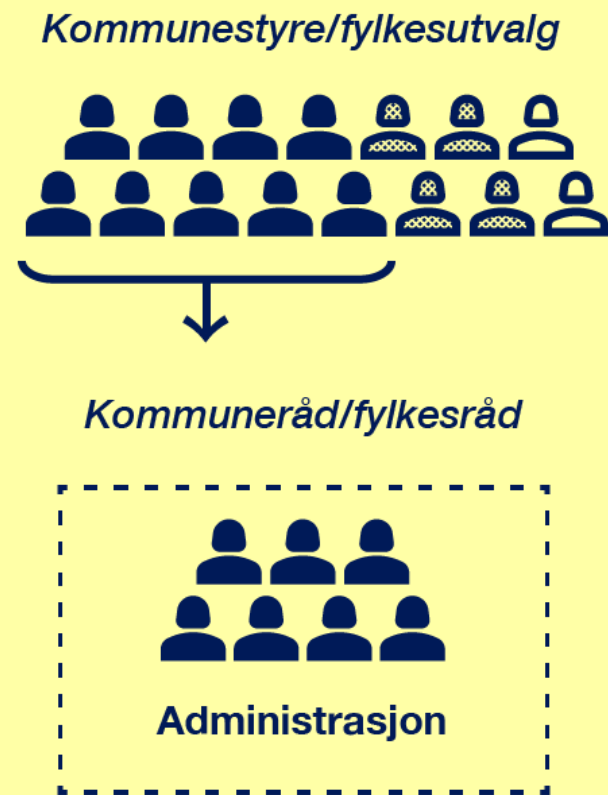

To styringsmodeller

Formannskapsmodellen

Parlamentarisme

Formannskap eller kommuneråd – hva er forskjellen?

[Lenke til filmen](#)

Men klarer vi å leve opp til idealet?

- «Posisjon» og «opposisjon»?
- Gruppemøter – avgjøres mye på bakrommet?
- Streaming – snakker til et publikum?
- Kommuneloven – setter begrensninger på samhandling?

Folkevalgte:

Hvordan vil vi ha det i vårt kommunestyre, og hva er vårt bidrag? Hva er våre kjøreregler?

Adm:

Hva kan vi gjøre for å legge til rette for en god kultur i folkevalgte organ?

Hver gruppe forbereder et innlegg på maksimalt 2 min. Det skal holdes fra talerstolen.

Samspill folkevalgte imellom- Kjøreregler – del 1

- Høflighet
- Respekt
- Korte innlegg, må ikke si noe
- Effektiv møteledelse
- Rutiner på talerstol (formaliteter kjent) og bruke flere
- Vise respekt – god tone - kroppsspråk
- Være forberedt
- Lytte mer enn prate
- Gi ros
- Politiske verksteder – brede forlik
- Forretningsorden/ struktur/ tid
- Klargjøre hva saken er
- Positiv omtale av hverandre
- Ikke gå for langt i historikken i en sak
- Uformelle samtaler på tvers av partiene – bygge relasjoner
- Sakspapirer i tide
- Legge ut talerliste slik at folk er «klare»
- Omtale hverandre med respekt
- Holde oss til saken
- Begrunne eget standpunkt – ikke rakke ned
- Åpenhet
- Vilje til samarbeid
- Husk at alle vil det beste! «Grunntanken!»
- Beskrive andre negativt(også fra adm)
- Åpenhetskultur
- SoMe – pass på hva vi skriver!

Del 2

- Stille spørsmål hvis noe er uklart – anerkjenne dette
- «Meninger er ikke rett eller galt, men meninger»
- Starte møtene med Haldens sangen?
- Tåle temperatur
- Lov å endre standpunkt
- Unngå gjentakelser
- Språk som folk forstår
- Høflighet og respekt
- God saksbehandling fra adm
- Glimt i øyet!

Fra administrasjonen:

- verdigrunnlaget ligger til grunn
- være forberedt – dialog i forkant og underveis
- pol sekretariat
- stiller med rett kompetanse når nødvendig
- gode systemer for møtegjennomføring
- legge til rette for politisk eierskap/info utveksling
- gjøre hverandre gode!

KS Folkevalgtprogram

27

VELKOMMEN TIL DAG 2

23

Korte møter - hva tar vi med fra gårdsdagen?

Ut på gulvet og lag nye grupper.
3-4 personer.

Bland med nye folk.

Ta runden med navn og parti før dere snakker om hva dere tar med dere fra gårdsdagen.

Dagens temaer

Dag 2

4. Samspillet med administrasjonen

5. Dette er Halden kommune

6. Samspillet med lokalsamfunnet

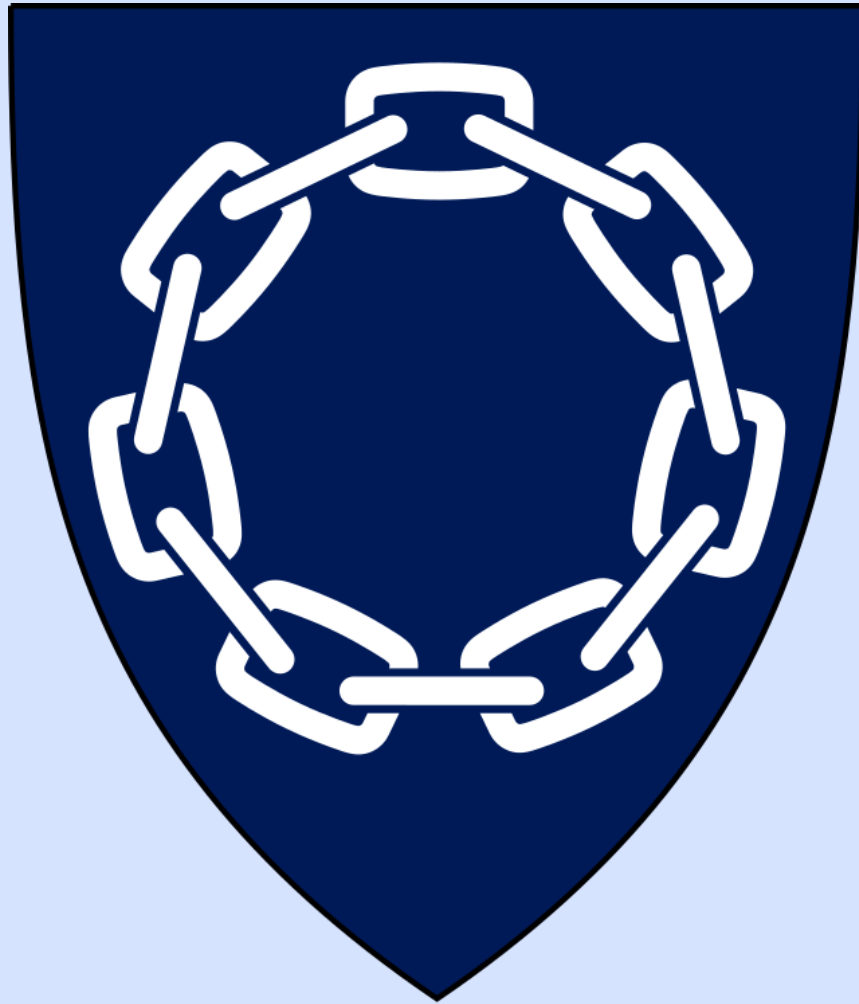
Pauser underveis med en enkel lunsj. Avslutter kl.

14.00.

23 ~ 27

KS – Kommunesektorens organisasjon

Våre roller

- Interessepolitisk aktør
- Arbeidsgiverorganisasjon
- Utviklingspartner

Interessepolitisk aktør

Faste møter med regjeringen.

Påvirker Stortinget og statsforvaltningen.

Løfter viktige saker for kommunesektoren i samfunnsdebatten.

Det interessepolitiske arbeidet bygger på tett medlemsdialog og god dokumentasjon.

Arbeidsgiverorganisasjon

Er sentral part i arbeidslivet på vegne av kommuner og fylkeskommuner, i kontakt med regjeringen og med arbeidstakernes organisasjoner.

Er forhandlings- og tariffpart.

Er rådgiver på lov- og avtaleverk.

Utviklingspartner

Pådriver og samordner i digitaliseringsarbeidet.

Tilrettelegger for samarbeid og partnerskap, som gir innovasjon og utvikling av lokaldemokratiet.

Forskning og dokumentasjon på relevante områder for sektoren.

Dette er KS Østfold

- I KS Viken jobber det 8 ansatte
- Vi har kontor i Oslo
- Høstkonferansen og strategikonferansen er viktige møteplasser
- Deres tillitsvalgte sitter i fylkesstyret
- Vi har også et eget utvalg for kommunedirektører
- Ulike fagnettverk (HR, oppvekst, næring, bærekraft, klima etc)

KS forhandler på vegne av kommuner og fylkeskommuner

- God forankring hos dere er viktig for å lykkes.
- KS ber om innspill basert på egne analyser og vurderinger.
- En god forhandlingsløsning skal favne alle parters prioriteringer.

23 ~ 27

Debattheft 2024

Rom for gode tjenester

Hold deg oppdatert!

- Du finner nyttig informasjon på www.ks.no
- Meld deg på [vårt nyhetsbrev](#) eller få nyhetsvarsling på temaer du er opptatt av: <https://www.ks.no/nyhetsvarsling/>
- Følg oss på Facebook: [KS Viken](#)

Samspillet med administrasjonen

4

Ett lag med felles oppdrag – ulike roller

Folkevalgte må spille på lag med administrasjonen for å løse kommunens samfunnsoppdrag.

Et godt samspill krever gjensidig respekt og aksept for hverandres roller. Tillit er helt sentralt.

Spill hverandre gode!

Kommunestyrets oppgaver og ansvar

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen

Kommunestyret kan delegerere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren

Tiltak for god samhandling

- Godt politisk klima
- Omforent rolleforståelse
- Evalueringer av delegerings- og innstillingsreglement
- Gode rutiner for rapportering
- Når skal folkevalgte involveres?
- Tydelige vedtak
- Åpne samtaler mellom de folkevalgte og administrasjonen
- Samme informasjon til alle folkevalgte til samme tid

23 ~ 27

Foto: Siv Dolmen

Kommunedirektørens oppgaver og ansvar

Lede den samlede administrasjonen

Utrede saker som skal behandles i folkevalgte organer

Iverksette vedtak

Internkontroll og rapportering

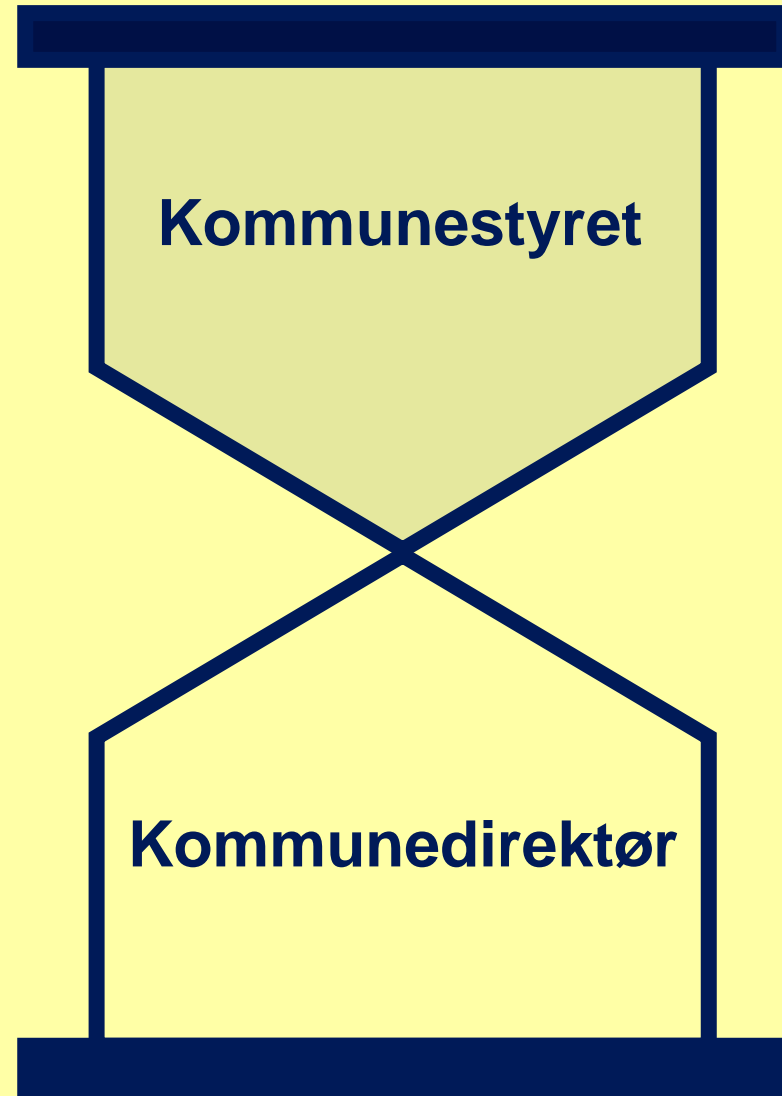
Kommunedirektørens lederrolle

Kommunedirektøren har et drifts- og samordningsansvar for

- tjenesteutvikling
 - organisasjonsutvikling
 - samfunnsutvikling
 - økonomistyring
- } Etter mål som kommunestyret setter

Ledelse handler også om å lage større prosesser og legge til rette for mestring, motivasjon og utvikling av kompetanse.

Noen ganger er skillet tydelig

På andre områder kan skillet være mer utydlig

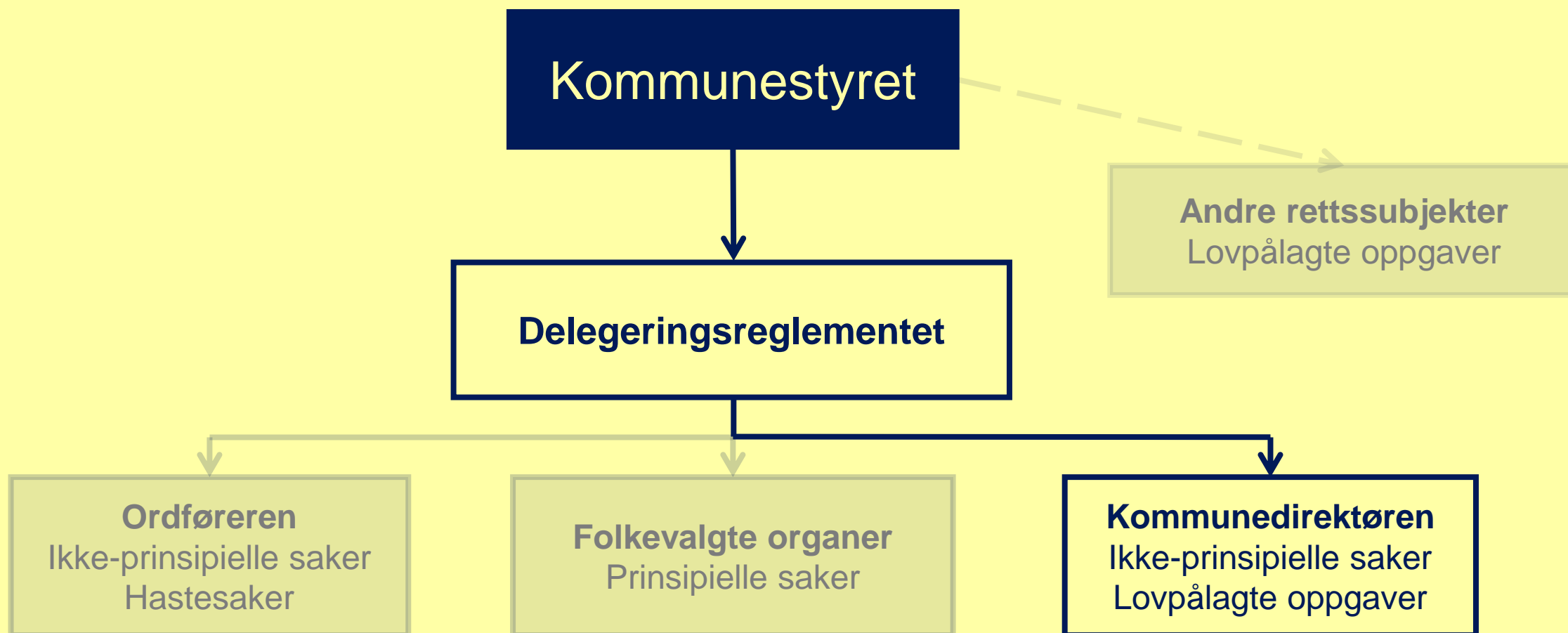
Kommunestyret

Kommunedirektør

23 ~ 27

Delegering gir tydelige oppgaver og ansvar

Forventningsavklaring

Folkevalgte

Hvilke forventninger har vi til administrasjonen for å få til et godt samarbeid?

Bli enig om tre punkter som kan løftes i plenum

Administrasjonen

Hvilke forventninger har vi til de folkevalgte for å få til et godt samarbeid?

Bli enig om tre punkter som kan løftes i plenum

Hvilke forventninger har vi til adm. for å få til et godt samarbeid?

- Sikre faglig kvalitet
- Helhetlig belysning av saken med alternativer
- Bruke adm kontakt med innbyggere som grunnlag for dialog tilbake til de folkevalgte
- Sekretariatet er en viktig ressurs med informasjon og spørsmål
- Iverksette vedtak og følge opp
- Åpenhet begge veier
- Svare på spørsmål. Respekt for hverandres roller
- Kontakt gjennom kommunedirektør
- Alle forslag bygge på kunnskap, fremkomme når det er skjønn
- Riktig info til rett tid
- Tillit, trivsel og trygghet
- Må ha korrekte opplysninger
- Kort og konsist
- Få frem konsekvenser av vedtak hvis mulig pos/negativt
- Språk som alle forstår
- Sakene med sammendrag
- Rapportering med visuelle grep
- Kortere vei inn til adm – få sakene tidligere
- Sterkere trepart i alle sakene

Hvilke forventninger har vi (adm) til de folkevalgte for å få til et godt samarbeid?

- Tydelige vedtak og bestillinger
- Tid til å gjennomføre vedtak
- Dialog underveis

Samtale mellom ordfører og kommunedirektør

Arbeitsgeberrollen

Kommunestyret som kollegium
har det øverste
arbeidsgiveransvaret for alle
ansatte i kommunen

Hva innebærer kommunestyrets arbeidsgiverrolle?

[Lenke til filmen](#)

Etter å ha sett filmen:

Hvilke tanker gjør du deg om
kommunestyrets
arbeidsgiverrolle?

Partssammensatt utvalg

- Obligatorisk
- Representanter for arbeidsgiver og arbeidstakere
- Kommunens arbeidsgiverpolitikk
- Løpende personalansvaret ligger etter loven til kommunedirektøren

Kommunedirektøren har det løpende arbeidsgiveransvaret

Ansette,
suspensjon,
oppsigelse
og avskjed

Innvilge /avslå
permisjons-
søknader

Lede den
samlede
administrasjonen

Oppfølging av
sykefravær

Fastsette lønn

Arbeidsgiveransvaret for kommunedirektøren

- Kommunestyret er arbeidsgiver for kommunedirektøren
- Ordfører et særlig ansvar, men må sikre bred forankring i kommunestyret
- Oppfølging av arbeidsgiveransvaret er viktig for å bygge tillit, få til et godt samspill og forebygge konflikter

23 ~ 27

Dette er Halden kommune

- **Kommunedirektøren
presenterer**
- **Kommunetorg**

5

LUNSJ

12.00-12.45

Samspillet med lokalsamfunnet

6

Dere er ikke alene om å skape et godt lokalsamfunn. Men dere har et særlig ansvar som folkevalgte.

23 ~ 27

Foto: Shutterstock

- *HVORFOR?*
- *HVEM?*
- *NÅR?*
- *HVORDAN?*

Halden og Fyresdal er årets næringslivskommuner

Halden og Fyresdal gikk av med seieren i årets kåring av Norges beste vertskommuner for næringslivet.

Utfordringer for kommunal sektor

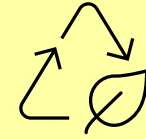
Mangel på kompetanse og arbeidskraft

Trangere økonomi krever tøffere prioriteringer

Demokratiet under press

Kort tid på å kutte klimautslipp og sikre naturmangfold

Økt helse- og omsorgsbehov

Digitaliseringsarbeidet er for lite samordnet

Flere står utenfor arbeids- og samfunnslivet

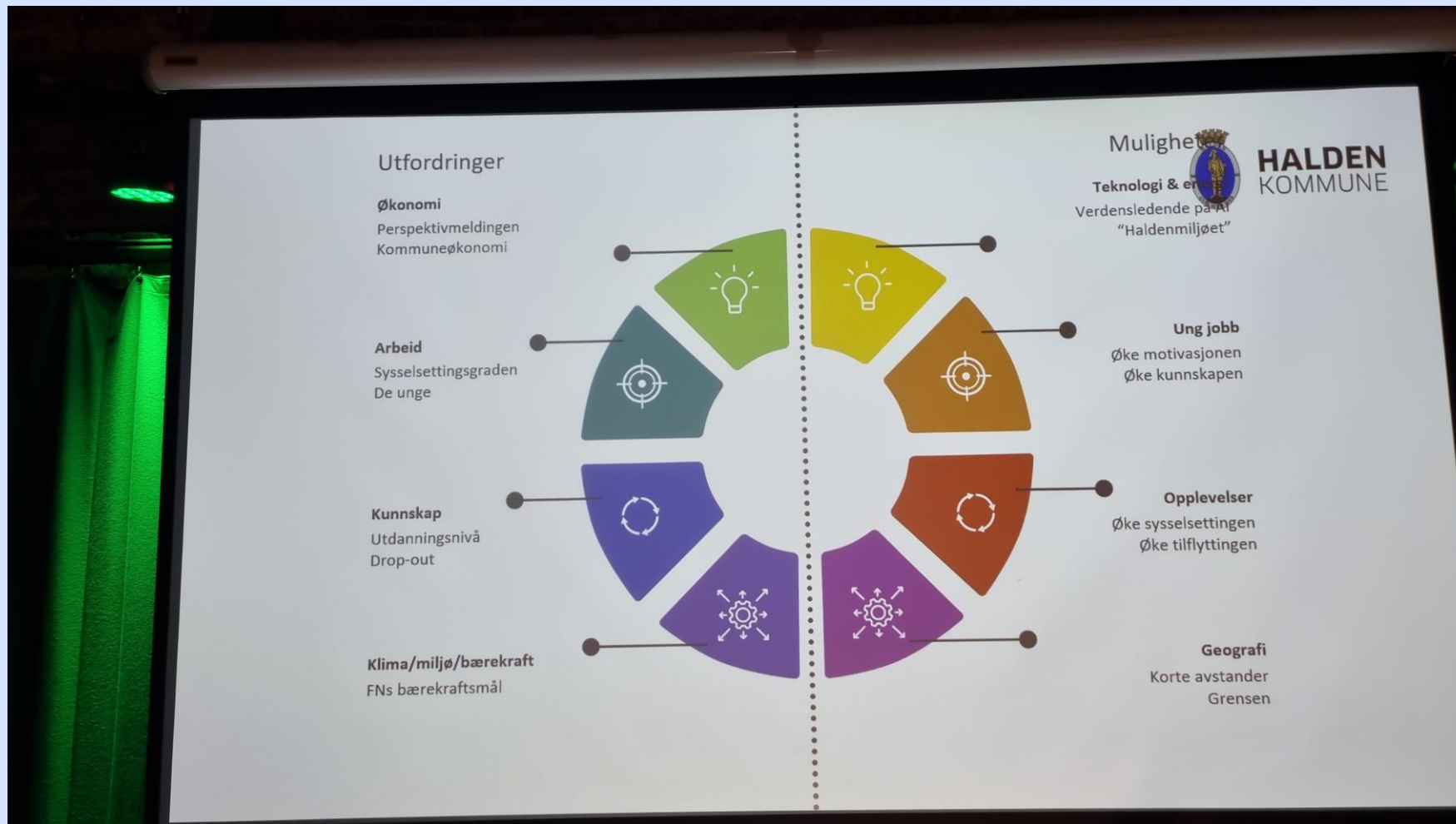

Økende risiko for kriser og uønskede hendelser

Hva er de tre viktigste politiske sakene kommunestyret bør arbeide med de kommende fire årene?

27 responses

Gode råd er godt å ha!

- Utnytt kunnskapen og kompetansen i rådene:
 - Eldrerådet
 - Rådet for personer med funksjonsnedsettelse
 - Ungdomsråd
- Spill rådene gode!

*«Politikernas uppgift är
att bygga dansgolv där
människor
kan dansa sina liv.»*

*«De stigande
förventningers
misnøye»,*

23 ~ 27

Noe å tenke på..?

- *Hvordan «treffe» de dere vil?*
- *Hvordan skape relevans?*
- *Hva med de som roper høyst og de dere aldri «ser»?*
- *Er det forskjell på forventninger, ønsker og behov?*
- *Enkeltsaker uten helhetsperspektivet?*
- *Kort og lang sikt?*

*Hva hvis alle opplever eierskap
til utfordringene og mulighetene
i Halden kommune?*

Partnerskap for bærekraftsmålene

Bærekraftsløftet skal få fart på lokal gjennomføring av **FNs bærekraftsmål, bærekraftig samfunnsomstilling og verdiskaping**, og bidra til at Norge oppfyller sine **forpliktelser innen 2030**.

1. Felles kartlegging - Data og fakta om lokale og regionale behov for bærekraftige løsninger
2. Regional mobilisering og kopling – næringsliv, kunnskapsmiljøer og samfunnsaktører
3. Felles prosjekter - innovasjons- og forskningssamarbeid, endringsaktiviteter og innovative anskaffelser

Bærekraftsløftet

Nasjonalt partnerskap for et bærekraftig Norge

Bærekraftsnettverket
Network of Excellence

Med utgangspunkt i alt dere kan og har hørt disse dagene:

Hvordan kan kommunestyret legge til rette for at alle mennesker i Halden kommune blir involvert og engasjerte?

KS FOLKEVALGTPROGRAM

AKTIVITETER

Basisprogram

2 dager i kommunestyret/
fylkeetinget/bydelsutvalget

Ny agenda for
kommuneplanens
samfunnsdel

Temadager

E-læring for nye
folkevalgte

Faglig opplegg for de
obligatoriske rådene

Ordførerprogram
sammen med
kommunedirektørene

FAGLIGE RESSURSER

Tillit

Digital bok på ks.no
Trykt utgave kjøpes fra KF

Filmer

Powerpoint & metodikk

Artikler på ks.no

Podcast

Webinarer

En reise til 2050 Hva kan fremtiden bety for oss?

*Et verktøy for beslutningstakere
i kommuner og fylkeskommuner*

Velkommen til Fremtidsverktøyet 2040

1

Steg 1: Norge 2040

Hvor forberedt er vi? Kommune-Norge opplever store endringer. Folk flytter mot byene. Vi blir flere eldre. Behovet for tjenester og ansatte øker.

2

Steg 2: Min kommune

Her kan du se hvordan situasjonen er i din kommune. Er du nysgjerrig på nabokommunen, eller kommunen du vokste opp i kan du se den også.

3

Steg 3: Scenariofabrikken

I Scenariofabrikken inviterer vi deg til å ta stilling til påstander og veivalg for din kommune. Utgangspunktet er «Min Kommune».

Tilbud til nye folkevalgte

Vi tilbyr et kurs for deg som er folkevalgt i en kommune eller fylke for første gang. Kurset er en del av KS Folkevalgtprogram.

Kurset er laget for deg som er valgt inn i et kommunestyre eller fylkesting for første gang. Andre folkevalgte, for eksempel til bydelsutvalg eller andre utvalg, kan også ha nytte av kurset.

Det er helt gratis, krever ingen påmelding og er åpent for alle. Kurset er digitalt og du kan finne det her på KS Læring.

Kurset "Ny i kommunestyret" på KS Læring

Består av seks moduler

Kurset består av seks moduler med disse temaene:

- Hva skjer på kommunestyremøtet og hvordan kan du forberede deg?
- Hvordan blir livet som folkevalgt, rolleforståelse, habilitet og hva som må gjøres mellom politiske møter
- Kommune, fylke og stat – hvem gjør hva og hvilken betydning har styringsmodellen for det politiske arbeidet?
- Politikk og administrasjon, delegering og politisk organisering
- Arbeid med planer. Kort om plansystemet og kommuneplan – og hva er innbyggermedvirkning.
- Kommuneøkonomi. Her får du oversikt over budsjettprosess og begreper du bør kjenne til.

Motivasjon og trygghet i rollen

Hensikten med kurset er å gi nye folkevalgte kunnskap som gir motivasjon og trygghet i rollen. Et levende lokaldemokrati er avhengig av motiverte og trygge folkevalgte.

Modulene er frittstående og du tar dem i den rekkefølge du selv ønsker. Hver modul tar omtrent 30 minutter å gjennomføre.

Det faglige innholdet er basert på KS Folkevalgtprogram og formidles gjennom tekst, film, lydfiler og refleksjonsoppgaver.

23

27

Evaluering

Gunn Cecilie Ringdal
Gustav Weiberg-Aurdal

23

27

Takk for oss

KS ønsker alle lykke
til!

